

CONȚINUT ȘI MODALITĂȚI ÎN PROZĂ

Colorii
cu prozatorii

Nu se poate începe nici o discuție despre proza curentă fără a se pomeni și de tinerii ei reprezentanți. Este un semn sigur că aceștia există în întelesul bun al cuvintului, că au reușit adică să se impună atenției generale și să constituie un subiect de comentarii a căror întindere referențială, indirect desigur, nu o dată despre consistența punctului de plecare care e proza semnată de ei. Ceea ce e mai interesant e că se discută foarte mult despre niște scriitori aflați încă la primul lor volum. Adesea creația lor este întinpinată cu multe rezerve critice, metamorfozate în imputări de valoare care vin, de fapt, în contradicție cu cantitatea, deloc neglijabilă a comentariilor, pe care acești tineri scriitori o provoacă, semn nelindolose al însemnătății sau începutului de însemnătate pe care scriitorii lor îl au. Contradicția și trădătoare și destăinuie viciul un argumentații care nu vrea să-și mărturisască în întregime rezervele. Cred că poate fi considerat un mic titlu de glorie faptul că un minuscul esalon de debutanți obligă la semnarea criticilor voci diverse, asta fiind, în alt plan, dovada vitalității unei literaturi. Până mai ieri, în reviste, schițele și povestirile semnate de C. Mateescu, Iulian Neacșu, Laurențiu Cerneț, Ana Barbu, Sinziana Pop, Dumitru Tepeșneag, Horia Pătrașcu, Constantin Stoiciu, străne în volum, au oferit o materie mult mai organizată pentru exercitarea observațiilor rău sau bine prevestitoare. Important este că aceste volume există și că ele afirmă un număr de scriitori interesați de problemele actualității și, în același timp, de cele de expresie. Evident, între ei e deosebire de calificare, de talent, de formulă, de forță epică și una din primele operații care se cere făcută, cînd vorbim despre ei, este să separăm prin disocieri nuanțate pe unii de alții, să-i tratăm cu alte cuvinte conform individualității sau personalității lor. Discuțarea devlămasă a acestor volume, numai pe baza unui unu-criteriu — de pildă, apariția în aceeași colecție, criteriul pur formal — e creatare de confuzii și de false probleme. A considera în bloc un grup de tineri care nu toți au ajuns la conștiința de sine înseamnă a vorbi de un fapt care încă nu există. Nu mai insistăm asupra trădării misiunii pedagogice a criticilor în astfel de ocazii, misiune care nu se poate realiza pe o tablă de materii atât de eterogene prin diversitatea semnăturilor. Riscul e de a proiecta asupra unor viciile celorlalți și asupra altora calități pe care nu le au. Nu clarificăm folosește discutarea pe picior de egalitate a schițelor lui Iulian Neacșu cu cele ale lui C. Mateescu, de pildă.

S-a încercat și clasificarea acestor proze — luate tot globul — într-un sector de minim interes acela al „faptului mărunț”. Proza aceasta ar fi, deci, neinteresantă sau nevalorosă pentru că se ocupă de „fapte mărunte”. Dar ce e acela un fapt mărunț? Simplele etichete, adjectivale nu pot înlocui analiza critică la obiect.

Reteta vine de fuga de analiză și competență a unui desuet — și nefast — bagaj critic care fetisizează unele noțiuni împotriva altora, recurând în operații chirurgicale-radiale.

Renosul pentru faptul mărunț contrazice dezideratul necesar al varietății stilistice căl el conține, în subsidiar, recomandarea uniformității și în consecință a unei singure maniere. Criteriul dimensiunii faptului este exterior unei discuții despre progresul literaturii, progres care se realizează prin valoarea textelor și talentul scriitorilor, prin mesajul faptelor — indirect de epitetul care le califică — și numai improprietatea criteriului poate explica improprietatea concluziilor scoase dintr-o egală aplicare pe texte ilegale artistice.

Un fapt este, făcut sau nu, însemnat de talentul prozatorului și discuția nu se poate duce decât diferențiat. Nu e important să avem zece autori care să se ocupe de aceeași temă din același unghi și cu aceeași formulă epică ci important e să avem zece scriitori care să privească viața de pe poziții și cu perspective diferite, talentul rămânând în ultimă instanță dimen-

sinea care dă dreptul la existență, lată de ce vom vorbi aici, în ordinea apariției, numai de Iulian Neacșu, Sinziana Pop, Dumitru Tepeșneag, la care adăugăm pe Horia Pătrașcu și nu în aceeași măsură pe Constantin Stoiciu.

Și între aceștia diferențele în toate sensurile nu lipsesc. Dar una din misiile criticii e de a risca gestul selectiv, întemeiat chiar pe o certitudine relativă. Este sigur că nu toate promisiunile se împlinesc și că nu toți debutanții devin scriitori de primă mărime — eventualitate ce nu exclude pe cel enunțat — dar scriitorii lor are în contextul momentului o semnificație ce nu se poate neglija. Expectativa criticilor ar fi în acest caz totuna cu lașitatea ei, dorința de a nu greși față de perspectiva istoriei literare devenind paralizantă. Destinul literar al unui autor nu stă în mâinile criticului ci în propria-i vo-

luntă înrudită îndeaproape cu lirismul. Pericolul acestei proze vine din alimentul ei li-vresc, căci o prea mare atenție acordată existenței și justificării simbolului ar putea duce la sărăcirea textului de seva reală.

O literatură accentuat feminină scrie Sinziana Pop. Se înțelege și la ea dacă nu o defini-tivă maturitate stilistică, totuși, un stil propriu practicat nu fără voință de a șoca. E și aici aceeași pledoarie pentru un scris sustraș canoanelor. Și aici personajul e unul singur iar substanța prozelor e dată de frenezia senzațiilor, acuită-tea trăirilor. Nu lipsesc din acest volum și câteva din teme-le pe care le numim, pe drept cuvînt, mari, în speță a războiului, tratate în factura modernă afișată de în-tregul volum. Remarcabilă, dincolo de teme, subiecte, e posibilitatea expresivă a au-toare. Virusul acestei li-

teraturi elegantă ca aspect stil-istic, grațioasă, în ciuda pe-dalei-șoc, stă în egotismul ei. Autoarea are plăcerea auto-contemplării, a incitării de sine, de unde și insistența pe senzorial și neajusul mono-cordiei, căci narcisismul prin repetiție devine obsesiv.

Intr-un volum de Horia Pătrașcu de reținut e ul-tima povestire întinerului și profesora de pian, prelu-valoros al Reconstituirii, fără ca celelalte să nu-i fie reprezentative. Se vede că acest prozator nu se simte bine în proza de mică dimensiuni.

Proza sa se organizează de pe acum în jurul unei teme unice, obsesive, tratate cu o mare rigoare a ritmului compoziției. Autorul e preocupat de ritmul interior al narațiunilor sale, mereu același, și se poate anticipa o viitoare dexteritate dar și o probabilitate calofiliu arhitectonică.

Ceea ce-i apropie pe Constantin Stoiciu de ceilalți pînă acum e aceeași ambiție de a stăpîni mijloacele unei proze moderne. Factura povestirilor sale se înserează în efortul de înnoire sau asimilare a unor tehnici literare noi, eroli săi sînt tineri (cîteva subie-ctele sînt de pe șantier), dar sub aparența pătrășirii gable-nului se ascund, uneori, pon-cifele unei proze idilice despre șantieri și tineri muncitori.

Comună le e, mai ales primilor trei, ambiția depășiri-lor unor norme tradiționale, încercarea de a găsi o nouă haină expresivă. (Căutările lui Horia Pătrașcu vizează numai găsirea unei formule adecvate tipului său de subiect, iar Constantin Stoiciu este doar utilizatorul unei maniere). La fel de comună le e atenția pentru planul psihologic, ace-sa fiind domeniul exprimării morale a erolilor.

Orizontul social al acestor tineri este, se pare, însă mi-nim și cunoașterea în supra-fel de verticală. De altfel, ei se supun și unei condiții obliga-torii a prozelor moderne care refuză să vorbească, din scrupul profesional, despre stări netrăite de scriitor. Una din consecințe e absența personaj-ului în înțelesul de caracter pe care îl are în proza clasică.

Despre o reală absență a per-sonajului nu se poate vorbi însă, a personaj există, dar unul singur de-a lungul mai multor schițe. Acestea comu-nică, toate, o realitate dar me-tamorfozată, filtrată de pre-nvășă autorului care se con-situie în propriul său perso-naj. Imperativitatea caracte-rilor în proza de mică dimen-siuni e, de multe ori, un non sens. Ele sînt în mod o-bișnuit atributul epicii de am-ploare, al navelor, al romanu-lui, și reclamarea insistență a caracterelor în proza lor, e, de fapt, cererea de a părăsi do-meniul unei proze în care pri-matul îl au stările, înțimplă-

toate acestea pot da turistu-lui mulțumiri depline la în-toarcerea acasă.

Din discuțiile purtate cu un grup de turiști, în vara anu-lui trecut, am constatat că deși veneau pentru a doua sau a treia oară în Piatra Craiu-lui și aveau dorința să urce din nou pe creasta dantelată pînă la virful Omul, nu cu-noșteau nimic, în legătură cu constituția geologică — în mare — a masivului, cu înăl-țimile, clima și, mai ales, ve-getația și flora masivului. În mod deosebit am accentuat pe flora și vegetație. Se știe că o serie de plante și-au restrîns aria lor de repartiție, uneori la un singur masiv muntos sau la o zonă muntoasă. Dacă înșău, un grup de excursio-niști care, aflîndu-se la odih-nă la Sinaia, s-au gîndit că n-ar fi rău să facă o ascen-siune pe Virful Omul (2.509 m). Toți erau tineri. Mi-am expr-i-mat nedumerirea privind fi-nuta lor vestimentară. Atît fetele cît și băieții erau îm-brăcați foarte ușor, în sorturi, pantofi de tenis, o cămașă sau o bluză. I-am întrebat dacă au mai fost pe Virful Omul și dacă au cunoștință de condi-țiile climatice de la această altitudine. Mi-au zîmbit su-perior și, privindu-mi fîntna vestimentară din care nu lip-seau bocancii și hanoracul, probabil că m-au asemuit cu Tartarin din Tarascon. Doar, după spusele lor, eram în mijlocul veri! La cabană, însă, toți s-au băgat în came-ra în care ardea un foc stras-nic și tot acolo i-am lăsat a doua zi dimineață cînd am plecat la treburile mele. La Virful Omul, la 20 iulie, în

OPINII

Irene Flamann,
actriță a Tea-trului din Bacău
în rolul Rhea din Romulus cel Mare

Orhidee s-a îmbogățit, de ase-menea, cu specii noi.

RĂSPUNSURI PE ADRESA CITITORILOR

Gheorghe Stoica — Birlad.
Care sînt ultimele noutăți la Grădina botanică din Cluj?

La această întrebare răs-punsul lectorului universitar dr. Onoriu Rațiu, directorul Gră-dinii.

„Anul trecut am amenajat încă o porțiune aferentă gră-dinii japoneze, unul dintre punctele de atracție pentru vi-zitatori. Noua porțiune a fost populată cu plante primite din îndepărtata țară asiatică. Se-rele s-au îmbogățit cu specii noi de banan, cu arborele de cauciu, care nu lipsea, și cu alți arbori fructiferi cultivați la tropice. Colecția noastră de

Valentin Popescu — Ploiești.
La întrebarea dumneavoastră, am solicitat un scurt in-terviu lui Ștefan Filote, unul din cei mai îndrăgiți jucători pe care i-a avut clubul „Rapid”.

Ștefan Filote, Nea Fănică

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

„Rapid”

cum îi spuneau copiii și su-porterii mai tineri, a început să practice fotbalul, la Brăila, în anul 1938. După aceea 15 ani a activat numai în echipa clubului „Rapid”. A jucat de 13 ori în echipa națională. Echipa lui favorită e... „Rapid”. Era și normal, rapi-diștii sînt consecvenți. La întrebarea: de cite ori ați fost sancționat ca fotbalist, răs-punsul a fost: Niciodată! Ce bine ar fi dacă toți fotbalisții noștri ar putea da un aseme-nea răspuns.

Constantin P. — Galați.

Tovarășul procuror Dornea Octavian ne-a dat următorul răspuns pentru dv.: „Cetățe-nii care doresc să înființeze copii trebuie să prezinte conducerii Casei copilului următoarele acte: cerere către direcțiunea Casei copilului, un certificat de la sfatul popular din care să reiasă de cit spațiu dispune cel care vrea să înființeze copilul, o adresă din partea întreprinderii cuprin-zind veniturile pe care le realizează și două caracteri-zări, de la serviciu și din cartier.

Ilie Constantin — comuna Clorani, raionul Mizil.

Cite poezii trebuie să trimi-teți, pentru a fi publicată una? Cite una, bună!

Reproducem P.S.-ul din scrisoarea dv.: „Dacă, din nenorocire această poezie va fi publicată (e vorba de cea trimi-să în ultima scrisoare) vă rog să-mi spuneți și mie data cînd vă veți înșela”.

Nu! nu se va produce nici o nenorocire, deoarece poezia nu e publicabilă. Deci, nu ne vom înșela.

Pascu Nicolae — București.

De la clubul sportiv Di-namo mi s-a răspuns că ar fi bine să treceți pe la tovarășul Gheorghe Timar, antrenorul centrului de copii, pentru a vedea dacă aveți „stofă” de portar. Dacă nu veți primi un răspuns pozitiv, nu dezarmați. Continuați să vă antrenați și atunci cînd veți deveni un portar talentat, o să vă caute clubul pe dumneavoastră.

(Urmare din pag. 1)

elementare a oricărui act: instrucția. Literatura este o invenție didactică. Și clasici-mul, și romanticismul și realismul critic și, în ce are mai tragic, modernismul, au o semnificație mor-ală atîngînd, deci, o înălțime importantă, a didacticii. Ar însemna deci să renunțăm la literatura clasică pe motivul valorilor morale depășite? Nicidreum. Să amintim aici un adevăr de-vast de la clasic prin repe-tare. Ceea ce în istorie se întâmplă mai puțin, în lite-ratură, deplasarea în sensul prezentului, se petrece în-zecit. Shakespeare a avut în fiecare epocă o altă valoare și o altă accepție. Istoria vicisitudinilor și de-formărilor textului dovedește că fiecare generație s-a sprîmuit pe marele trage-dian al literaturii clasice și a interpretat opera acestuia după aspirațiile sale. Mora-

TRUISMUL NECESAR

La exemplul este împede: clasicul devin prin noi con-temperari noi. Bineînțe-les, că despre marii clasici este vorba, de acela care în secolul al XVIII-lea, au înțeles la condiția superioară a artei didactice, adică, instruirea prin imagini și ambianța nobilă de a îndrepta moravurile. Dar între noi și literatura de care vorbim se interpus to-tuși secole, dacă nu chiar milenii. Există însă o punte pe care și-au construit-o toți oamenii instruiți: o so-lidă și bine dirijată, încă de la vîrstă abecedarului, educație. Fără asemenea inițiere — oricare educație este o inițiere — orice opă-ral valoroasă a trecutului, devine altfel e ecuație alge-brică. Dar fără a edifica o asemenea punte, renunțăm la o moștenire care ne aparține și ne îmbogățește. Cu o bună educație, opera de artă cu cit e mai bine înțeleasă în subtilitățile sale, devine mai frumoasă și mai bineînțeles asupra moralei noastre. Și cea clas-ică și cea scrisă foarte bine, ieri.

în Bucegi. Nu-mi amintesc să fi văzut vreodată anunțat prin presă o excursie pentru tineret pe Valea Neajlovului, la Slobozia sau în Balta Brăilei. Cunoașterea frumuse-ții și bogățiilor țării nu se reduce, în ultimă instanță, la Valea Prahovei și împrejurimi. Desigur, sînt invocate motive privind cazarea sau transpor-tul în regiunile respective. Acestea sînt numai pretexte. Un răsărit de soare în Bărăgan, la Slobozia sau Amara, are tot atîta farmec, privit în luna iulie, ca și răsăritul pe Ceahlău.

Cîți din tineri au văzut Gura Portitei, locul unde Ra-zelbul comunică cu marea, cetățile grecești de pe țărmul Mării Negre, cîți au admirat nisipul argintiu al grindurilor fluvioaritime Caraorman și Sărăturile?

Indemnul „there, cunoaște țara” nu trebuie să rămîna doar o lozincă cu care se în-cheie discuția din adunarea ge-nerală U.T.C. Desigur, nu este așa de ușor să organizezi o excursie în locuri mai de-părtate și excursia nu se realizează numai prin entu-ziasmul tineretii. Ea trebuie foarte bine pregătită. Ea trebuie scopurile drumeției nu se li-mitează doar la petrecerea timpului liber în mijlocul naturii, la odihnă sau la respi-rarea aerului curat. Setea de cunoaștere, caracteristică tineretului trebuie să fie satis-făcută de cadre competente care să pregătească și să con-ducă tinerii în drumeție.

Ca la fotograf...

(Urmare din pag. 1)

toate acestea pot da turistu-lui mulțumiri depline la în-toarcerea acasă.

Din discuțiile purtate cu un grup de turiști, în vara anu-lui trecut, am constatat că deși veneau pentru a doua sau a treia oară în Piatra Craiu-lui și aveau dorința să urce din nou pe creasta dantelată pînă la virful Omul, nu cu-noșteau nimic, în legătură cu constituția geologică — în mare — a masivului, cu înăl-țimile, clima și, mai ales, ve-getația și flora masivului. În mod deosebit am accentuat pe flora și vegetație. Se știe că o serie de plante și-au restrîns aria lor de repartiție, uneori la un singur masiv muntos sau la o zonă muntoasă. Dacă înșău, un grup de excursio-niști care, aflîndu-se la odih-nă la Sinaia, s-au gîndit că n-ar fi rău să facă o ascen-siune pe Virful Omul (2.509 m). Toți erau tineri. Mi-am expr-i-mat nedumerirea privind fi-nuta lor vestimentară. Atît fetele cît și băieții erau îm-brăcați foarte ușor, în sorturi, pantofi de tenis, o cămașă sau o bluză. I-am întrebat dacă au mai fost pe Virful Omul și dacă au cunoștință de condi-țiile climatice de la această altitudine. Mi-au zîmbit su-perior și, privindu-mi fîntna vestimentară din care nu lip-seau bocancii și hanoracul, probabil că m-au asemuit cu Tartarin din Tarascon. Doar, după spusele lor, eram în mijlocul veri! La cabană, însă, toți s-au băgat în came-ra în care ardea un foc stras-nic și tot acolo i-am lăsat a doua zi dimineață cînd am plecat la treburile mele. La Virful Omul, la 20 iulie, în

ROSTURILE EXCURSIEI

ignoranță. Urcam pe la Obir-șia Ialomiței spre Virful Omul. Pe cursura glaciară dintre Obirșia Ialomiței și Cîrcul gla-ciar al Cerbului m-am înțî-nit cu un grup de excursio-niști care, aflîndu-se la odih-nă la Sinaia, s-au gîndit că n-ar fi rău să facă o ascen-siune pe Virful Omul (2.509 m). Toți erau tineri. Mi-am expr-i-mat nedumerirea privind fi-nuta lor vestimentară. Atît fetele cît și băieții erau îm-brăcați foarte ușor, în sorturi, pantofi de tenis, o cămașă sau o bluză. I-am întrebat dacă au mai fost pe Virful Omul și dacă au cunoștință de condi-țiile climatice de la această altitudine. Mi-au zîmbit su-perior și, privindu-mi fîntna vestimentară din care nu lip-seau bocancii și hanoracul, probabil că m-au asemuit cu Tartarin din Tarascon. Doar, după spusele lor, eram în mijlocul veri! La cabană, însă, toți s-au băgat în came-ra în care ardea un foc stras-nic și tot acolo i-am lăsat a doua zi dimineață cînd am plecat la treburile mele. La Virful Omul, la 20 iulie, în

„miez de vară” nîngea. Mă întreb cum de nu i-a averti-zat cineva, fie jos în Sinaia, fie la ultima cabană de la care au plecat. Era vorba doar de cîteva cunoștințe eleme-tare de climatologie care se capătă pe băncițele școlii.

Și acum, cîteva rînduri despre roșturile cabanei. După părerea mea, și cred că ea corespunde dorințelor multor excursioniști, cabana ar trebui să fie un loc în care, după oboseala multor ore de mers continuu în condiții atmo-sferice nu totdeauna din cele mai favorabile, să găsești un ceai și o mîncare caldă, uneori este nevoie chiar de un rom mic, un pat în care să te odihnești și un foc zdravăn la care să-ți uci hainele. Cele mai multe cabane ne depășesc așteptările, oferind un surplus de condiții civilizate care, din păcate, de multe ori se întorc împotriva noastră. Mulți turiști ajungînd la cabană, cu sprîm-nul larg al cabanierului, care are și unele interese economi-ce, intră în bufetul cabanei și înving un chef pe cinste. În dormitorul comun în care și-ai

găsit un loc, într-un colț (doar ai venit seara, n-ai stat toată ziua la cabană) este un du-te vino, se vorbește tare, ușile sînt trînteite cu putere. Dacă rogi să se facă liniște, îți se răspunde pe un ton destul de necuviincios: „da ce, te tre-zesti acasă?” (ești doar la cabană!).

Nu cred că este justificat efortul fizic pentru acei tineri care urcă la munte și care se înfundă la bufetul cabanei. În locul aerului curat al înălți-milor, al cunoștințelor căpă-tate prin recunoașterea mun-ților, florilor etc. ei preferă mirosul acru al fumului de țigară, jocurile de remy și de cărți. Efortul în acest caz n-a fost prin nimic compensat.

Am ascultat în multe emi-siuni radiodifuzate, chiar s-au scris multe pagini și se vor-bește încă în multe adunări ale organizației U.T.C. despre excursie ca mijloc de cunoa-șterea a țării. Cred că pentru realizarea acestei noble sar-cini se face încă foarte puțin. Aproape 80 la sută din excursiile bucureștenilor și consumă pe Valea Prahovei și

- Dicționar ● Dicționar
- Dio ● Dicționar
- Dio ● Dicționar
- Dicționar ● Dicționar
- Dicționar ● Dicționar

AZI

ționar

ționar

ționar

ționar

MICROENCICLOPEDIA

GRUPUL 1848

Acad. G. Opreșcu

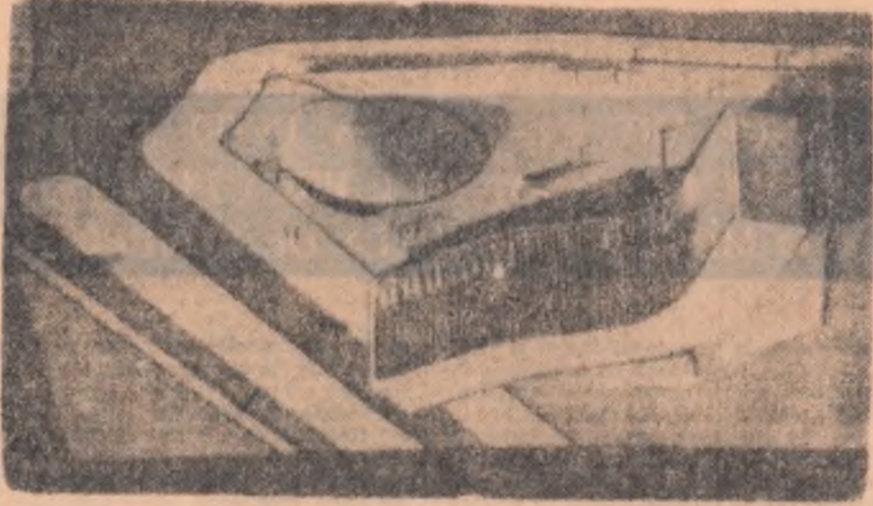
Intre reprezentanții artistici ai anului 1848 care au lăsat urme adânci în mentalitatea intelectualilor români, trebuie să numărăm în primul rând pe Ion Neguțici, fiul unui personaj ecleziastic important din fostul județ Muscel. Poate că insuficiențele pe care le constatăm în arta lui, care se mărginește mai ales la portrete de oameni politici reprezentativi, de prieteni și familiari ai pictorului, provin și din caracterul apăsător și nestatornic al artistului, mereu pe drumuri, mereu încercând o manifestare sau alta, de la cea de scriitor într-o cancelarie, pînă la cea de prefect în timpul revoluției, de editor al unei reviste. Un alt revoluționar, Barbu Icovescu, ne oferă și el câteva portrete de oameni care ocupă un loc important în politica democratică a vremii. Și unul și altul, acești doi revoluționari mor în exil, în imperiul otoman.

Artist în adevăratul înțeles al cuvîntului este Constantin Daniel Rosenthal. În acest început de veac, el este o figură ce se semnalează nu numai prin formația sa artistică, sîrbizită la Viena. Din momentul în care, atras poate de o prietenie cu un român, el se fixează la București, dîruindu-se cu devotament cozzei pentru care luptau re-

PICTURĂ ISTORICĂ

voluționarii români, printr-o dragoste care nu cunoaște obstacole, mergînd pînă la tragicul sfîrșit a căruia victimă devine într-una din temnițele Budapestei. Istoria vieții acestui artist, care își alege ca patrie România și care în timpul revoluției nu cunoaște alți prieteni decît românii, care renunță la orice interes personal și se consacră numai binelui obșteșc, ne amintesc de acele mari figuri eroice pe care le cîntește istoria omenirii. Nu este locul în acest mic articol să intrăm în detaliile unei vieți pline, cum a fost cea a lui Rosenthal. Aș vrea să povestesc numai ultimele luni ale acestui martir al unei cauze sfînte. Stabilît în Austria după eșecul revoluției și ajuns la o situație înfrîșită, care îi permitea să picteze așa cum ar fi dorit, este găsit acolo de scriitorii prietenilor săi din București, care îl invită să treacă în Ardeal pentru a reîncheia activitatea revoluționară. El pornește spre Ardeal, prin Pesta. Semnalat poliției de spionii acestuia, care se găseau pretutindeni, el este arestat și supus la chinuri care i-au cauzat moartea, ca să-și denunțe prietenii. Moare, dar nu trădînd cauza care-i era atît de scumpă, și probabil că felul în care fusese torturat era atît de cumplit, încît cadavrul său este refuzat mamei sale pentru a fi înmormîntat.

Acesta este omul. Și trebuie să mărturisim că este s-ar pîsi cineva care să deslepte mai multă admirație pentru țara sa suferitoare și pentru sentimentele care-l animau, ca Rosenthal. A fost desigur mult superior celorlalți pictori revoluționari, dar, înșăși România Revoluționară nu atinge acel nivel artistic pe care l-am dori unei opere reprezentative o elanului patriotice și a dragostei pe care pictorii din 1848 au arătat-o. Inșăși portretul României Revoluționare nu este o alegorie sau o abstracție rece, oarecare. Se pare că el reprezintă trăsăturile soției lui C. A. Rosetti, prietenul cel mai de aproape al pictorului și tovarășul lui de luptă, femeia cu care, un alt eroic fapt al amîndurora, Rosenthal urmărirea pe uscat, pe malul Dunării, traseul corăbiei ce ducea pe revoluționari în exil, pentru a-i consola la gîndul că nu sufereau singuri și că amice fideli împărțeau cu ei durerile acelor ore teribile.

Macheta noului sediu al Partidului Comunist Francez

Oscar Niemeyer conturează

ORASUL VIITORULUI

Celebru arhitect brazilian Oscar Niemeyer astăzi în vîrstă de 60 de ani, autorul planurilor orașului Brasília, se află în prezent în Franța. Reproducem din ultimul număr al revistei franceze „LETTRES FRAN-

CAISE” articolul în care acesta își expune concepția sa despre „Orașul viitorului”.

„Orașul viitorului”? Imi imaginez un oraș cu o jumătate de milion de locuitori legat organic de centrele de cultură, industriale, de cercetare științifică și de odihnă. El nu va avea decît zece sau douăzeci de ansambluri foarte înalte de locuit în colectiv, pierdute printre nori, protejate de tehnică împotriva căldurii toride, a ploilor și a vînturilor. Ansamblurile de locuit nu vor avea ascensoare, deoarece la vremea aceea omul va domina spațiul și se va deplasa cu ajutorul capsulelor antigravitaționale. Nu vor exista apartamente, ci niște vile situate la înălțime, avînd fiecare grădina și și garajul respectiv pentru aeronavă; nu vor exista străzi, ci numai drumuri pentru pietoni, iar deasupra acestora se vor deplasa vehiculele spațiale. Intre parcuri și grădini vor fi distribuite zonele destinate clădirilor pentru învățămînt, sport, odihnă, comerț etc... climatizate toate sub o imensă cupolă din sticlă.

În afara orașului vor fi amenajate terenurile de sport, zona industrială, centrul de cercetare și în general toate

ANTICIPAȚII

obiectivele mari. În apropierea plajelor, în adîncul mării se vor afla cartierele submarine, cluburile de pescuit etc. care vor constitui, împreună cu platformele și uzinele interplanetare, marea cucere a științei.

Ce este de reținut însă, nu sînt particularitățile tehnice de construcție a unui asemenea oraș, ci condițiile în care el va putea fi creat.

Prima condiție este evident că dezvoltarea științei să includă și urbanismul. Știința care, încă de pe acum a invadat spațiile siderale, adîncurile pămîntului și ale apelor, va ajunge să modifice și structura lucrurilor, sensul vieții și al omului însuși.

A doua condiție este transformarea profundă a societății umane, a structurilor sociale, a moravurilor și spiritului uman. În orașul viitorului trebuie să visăm că nu va exista mizerie pentru că banul nu va fi împărțit fără discriminare și fără nedreptate; nu va exista ură, nici amenințări sau vanități... nu vor exista războaie, nici armate, deoarece omul nu va fi atras decît de acțiuni în spiritul păcii și al dragostei, nu vor exista puterici și oprimați, pentru că pămîntul va fi patria tuturor și el va aprăține tuturor...

SANDU ALBU NI-L PREZINTĂ PE

ION

SCAR-

LATESCU

ÎNAINȚAȘII NOȘTRI

11 ani solist și pedagog în S.U.A., azi profesor la Institutul de Artă din Bagdad, solist la cele mai mari săli de concert ale lumii de la New York la Paris, și de la Londra la Atena, profesor Sandu Albu a fost poate cel mai peregrin dintre artiștii români.

În mapa sa cu sute de alfeze programe de pe toate meridianele globului un titlu revina mereu: „Bagatele” de Ion Scariatescu.

— Ați fost se pare un perseverent propagator al piesei lui Scariatescu.

— Din 1920, cînd am cîntat-o la Praga profesorului meu Fr. Ondříček, am programat-o în recital de concert la Viena, Paris, Londra. În 1934, la Steinway-Hall, la New York, am cîntat-o într-un recital de muzică românească.

— În care alt interpretat pentru prima oară în America și Sonata a III-a în stil popular românesc a lui Enescu.

— Exact...

— Prin ce v-a atras „Bagatele”?

— Prin excepționala valorificare a melosului românesc, frumusețea intervențiilor dinamice și agogice.

— Într-o recenzie publicată prin 1921 în revista „Muzica”, George Brezulec o socotea „o expresie nu numai a genului muzical național, dar și al sufletului neamului nostru”.

— Pentru aceste calități, lucrarea îl plăcea și lui Enescu. Prima oară l-am ascultat, cîntînd-o, prin 1918 la Roma. Interpretarea lui se detașa prin sugestivitate, prin finețea acțiunilor, prin unica înțelegere a liniei melodice românești.

De atunci „Bagatele” a intrat în repertoriul marilor mari violoniști ai lumii: Fritz Kreisler, Ida Haendel.

— În 1964, la București, la a III-a ediție a Festivalului „Enescu” a cîntat-o cu o magistrală artă, marele violonist mexican Henryk Szeryng.

— Bagatele, lăudată, Poemele românești, rămîn cele mai reprezentative dintre lucrările lui Ion Scariatescu (formal datorită profunzimei înțelgerii a spiritului muzical popular românesc).

Celelalte lucrări (printre ele o remarcabilă Sonata pentru

plan Sultanic clasică bazată „Die Wasserle”, „Studii simfonice” publicate în 1901 la Paris în Editura „Hachette”) deși sînt scrise foarte multă mîstărie rămîn totuși după părerea mea, tributare sub raport stilistic.

— Dumitru Cuclin sintetiza într-un studiu publicat în urmă cu 45 de ani, trăsăturile creației lui Scariatescu. Vă citez: „Muzica lui nu este lipsită de colorit, nu mai că păstrarea conținutului muzical și elementare l-au impus o justă sobrietate, care asigură echilibrul și durată operelor lui”.

— Echilibrul remarcabil exprimat în volumul de lucrări.

— Ce amintiri personale vă leagă de Scariatescu?

— În anii de după primul război mondial, cînd s-a retras în țară, am fost mereu alături de el. I-am înscris câteva timp elev la cursul de armonie.

Știința sa muzicală era nelimitată. Nu uitați că făcuse studiile la Academia Viena cu Epstein, Fuchs și românul Mandicevici. Mai tirziu a studiat la Paris (orgă și compoziția cu Vitor) și Leipzig (cu Reimann și Riemann).

— A cultivat, se pare și literatura. Numărul pe care îl închină în 1921, revista „Muzica” cuprinde și câteva poezii. Unul din biograful, Al. Bălculescu, vorbește și despre o piesă „Othello” letzler Aufzug” prezentată cu succes la Praga.

— Cursurile sale, articolele sale din presa muzicală contemporană multă ani la „Revue internationale du Theatre et de la Musique” aveau strălucirea unui om de mare cultură.

Am cîntat după aceea adeseori cu el în public sau în fața unui grup de oameni de știință și artiști, printre care îmi amintesc de dr. Ionescu-Nițulescu, sculptorul F. Storck, prof. G. Opreșcu, compozitorii Al. Alexandrescu, D. Cuclin, Em. Monția.

Interpretăm zeci de pagini de muzică de cameră din clasic.

Planistica sa era de înaltă clasă, pătrundea cu religiozitate spre izvoarele marilor muzici pe care a simțit-o în scrierile sa viață cu pasiunea unui dăruit.

IOSIF SAVA

ZÎNELE TUȘNADULUI

de Al. Mîtru

Cu peste 70 de ani în urmă, un turist austriac, care călătorise lașna, înfruntînd o mulțime de greutăți prin (năutul de basm al Tușnadului, nota într-un ziar din Viena că „sus țeste vorba de Lacul Sf. Ana) mi-a fost dat să îrlăsc una dintre cele mai extraordinare întâmplări”.

Turistul fusese atras să viziteze deliului Olului și să se cațere lașna pînă pe Muntele Harghita și spre Lacul Sf. Ana, nu numai pentru pitorescul și varietatea peisajului, sălbatec și plin de măreție, ci și că să cunoască o regiune unde se luau naștere o mulțime de legende, prin fantezia nespuse de inventivă a locuitorilor săi.

La amintirea însemnare, călătorul arăta că, la miezul nopții, într-un peisaj fantastic, în care brazil înalți și pudrați cu zăpedă, se asemănau cu o adunare de marchizi și marchize, de la curtea imperială (Hind la le) ca și de lepeni și demni), s-a auzit deodată, un zgomot ciudat. Imediat turistul nostru, care cobora pe creasta muntelui, și-a îndreptat privirile spre lac. Sîna, istorisesc el, că lacul se născuse, potrivit legendei, în felul următor. Odată cînd se ridică acolo un palat mindu, stăpînit de un prinț blajin, căruia îi plăcea să pună la cale, în fiecare an, cîte un mare ospăț, urmat de dans. La cei din urmă ospăți au fost potolite și toate zănela din munți, în afară de una, o zîină rea de pe Harghita. Pentru ligneta adușă, zîna

cul, tortolat de oaspeții și lumina de făclii, ca în ultima seară de petrecere, mai putea fi văzut pentru cîteva clipe.

În starea de emoție și suferință în care se găsea, tulburat de zgomotul acela ciudat, iscat din cine știe ce pricină, de imaginația sa, ca și de reflecțiile lunii și stelelor pe gheața argintie a lacului, călătorul i s-o îl părua atunci sincer că vede așeva palatul înălțîndu-se din adîncuri, la suprafață, ba chiar că aude risetele invitațiilor, că-i zărește învîrtindu-se într-un dans viol și gălăgios.

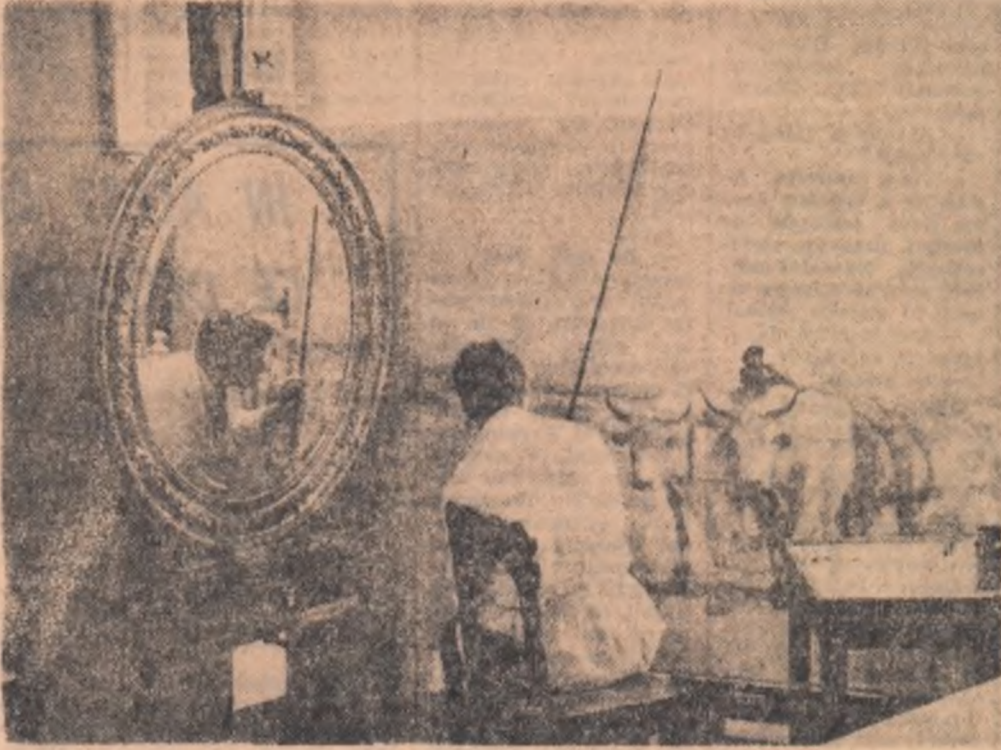
„A fost ceva halucinant și feeric totodată, notează el. M-am sters la ochi, să mă încredințez că nu visez. Cînd m-am uitat din nou spre vale, nu mi-a mai apărut sub ochi decît simpla realitate. Lacul se învîrtise în neagră. Pe cer, luna se ascunsesse și ea între norii iviți pe neașteptate. Un vînt înghețat, aducînd praf lălos de zăpadă, începuse să sufle. N-am îndrăznit să mă înaintez și m-am retras ameit”.

În afară de această istorisire se mai cunosc și altele. Lacul, unul dintre lacurile puține, pe cît se pare, de origine vulcanică din Europa, s-a făcut prin neobișnuita lui frumusețe să se nască destule legende. Într-unele este vorba de o fată, cîteodată o păstorită, Ana, care și-a împunat numele său lacului format în craterul fostului vulcan...

cu inscripția „cel mai frumoasă”, au săli a stîrnit ura între cele trei zefle: Athena, Hera și Atrodia, și din această ură a izbucnit războiul troian, pe cînd zîna cea rea din Muntele Harghita a făcut ca, prin vrăjile ei, palatul blajinului, dar imprudentul prinț, să se scufunde pentru totdeauna sub apele unui lac.

O singură dată, în fiecare an, și anume în noaptea Anului Nou, apele aveau să se dea înlăuri, și palatul, tortolat de oaspeții și lumina de făclii, ca în ultima seară de petrecere, mai putea fi văzut pentru cîteva clipe.

Munca și priceperea restauratorilor secției de specialitate din cadrul Muzeului de Artă al Republicii Socialiste România redau izbitorilor artelor plastice opere autentice de mare valoare. Tablourile, sculpturile care și-au pierdut culoarea, aspectul și forma de-a lungul anilor revin în felul acesta la valoarea inițială artistică

Foto: AGERPRES

Televiziune cu laser

Firma americană „Zenith Radiocorporation” a realizat un sistem de televiziune experimental, la care în loc de tubul electronic se folosește raza de laser și undele sonore de înaltă frecvență de 15750 li-nii/sec) se folosește pentru prima oară un dispozitiv electronic care funcționează în banda roșie a spectrului. Echipamentul folosit pentru obținerea razei de laser și pentru proiecția imaginii este montat pe o platformă lungă de 12 picioare.

Cu toate că alte câteva firme au folosit deja lasere în sisteme experimentale de televiziune, specialiștii firmei „Zenith” consideră că la sistemul lor pentru dirijarea razei de laser (devierea orizontală și explorarea cu frecvență de 15750 li-nii/sec) se folosește pentru prima oară un dispozitiv electronic care funcționează în banda roșie a spectrului. Echipamentul folosit pentru obținerea razei de laser și pentru proiecția imaginii este montat pe o platformă lungă de 12 picioare.

Firma respectivă consideră că peste aproximativ 10 ani va fi realizată o variantă comercializabilă a sistemului de televiziune cu laser.

CETATEA DE LA TINOS

Călătorul care merge cu trenul de la București la Ploiești, în momentul cînd trece prin gara Prahova, observă, la o distanță de vreo kilometru, o impunătoare schelă trigonometrică ridicată deasupra unei părți proeminente a terenului. Acea proeminență, situată în fața satului Tinosul, este o cetate getică importantă. Constă dintr-un colț de terasă de pe malul stîng al Prahovei, bătut și ros de apele râului, care i-a micșorat mult suprafața sa din vechime. Din trei părți, cetatea este apărată în chip natural de râpi abrupte, înalte de vreo 20 m, iar dinspre a patra de o fortificație artificială, constînd dintr-un șanț cu val, care barează legătura cu restul terasei.

Această așezare a atras atenția cercetătorilor încă de la începuturile activității arheologice românești de acum un veac. Harnicul pionier al arheologiei, Cezar Bolliac a făcut aici o serie de sondaje în anul 1869. Dar după acest început a trecut multă vreme fără ca lucrările să fi fost redate. Abia în 1924, Vasile Părvan a luat inițiativa unor explorări sistematice în acest loc, încredinșîndu-ne, nouă, Ecaterinei Durdăreanu-Vulpe și mie, mistuina de a lucra și publica. Am săpat în total o suprafață de peste 700 m.p. O bună parte din rezultatele obținute au fost folosite de neulatul nostru magistru în sinteza sa capitală „Getica”.

Stratul cu resturi de viață omenească din cetate prezintă o grosime mai degrabă modestă, nepășînd în medie un metru. La bază, imediat deasupra pămîntului sănătos, constituînd din lut rosatic, se întinde o pătură subțire cu fărîmături rare de cărbune, pămînt ar și cioburi din epoca bronzului, aparținînd culturii Monteoru. Peste această pătură mai veche, pînă sus la pătura vegetală de la suprafața solului, se află stratul depunerilor getice

din a doua epocă a fierului, cu un conținut bogat: resturi arse de locuințe, oase de animale, multe fragmente de ceramică. Printre aceste resturi, într-un singur loc, s-au găsit două vase celtice. În rest, tot inventarul stratului, aparținînd secolelor III—I î.e.n. și I î.e.n., este prin excelență getic.

În acest inventar, locul principal îl deține olandă, cu cele patru categorii

Ne prezintă prof. univ. dr. doctent

RADU VULPE

specifice ceramicii din toate așezările getice: două lucruri cu mîna și două lucruri la roată, dintre care una locală getică, cea mai frecventă, constînd din vase cenușii de tipuri foarte variate, iar alta grecească de import, reprezentată mai ales prin cioburi de amfore.

Restul inventarului rezultă din săpăturii conține fragmente de risnițe rotative de tuf vulcanic, cîteva greșii de ascuțit, cioburi de vase de sticlă și mărgele de sticlă colorată, un arc de fibulă de argint în formă de linguriță specific orfăvărului geto-dace, un mare număr de obiecte de bronz etc. De un deosebit interes este un vas-candelabru de bronz din sec. I î.e.n., importat din sudul Italiei, bogat decorat cu in-

PREMIERĂ CĂLINESCIANĂ

NEAGU RADULESCU vă prezintă în această săptămîină trei dintre realizările principale ale piesei „Sun” de G. Călinescu premieră la Teatrul Mic: actorii Ion Marinescu și Titus Lapteș adături de regizorul Ion Cojar

● Știri interviuri reporta
je ● Știri interviuri repo
rtaje ● Știri interviuri re
viuri re ● Știri interviuri reporta
je ● Știri interviuri repo

INFORMAȚII

PRELEGERE SAU DEZBATERE CU STUDENȚII ?

(Urmare din pag. 1)

noștrii ce trebuie pre-
dată studenților a cres-
cut considerabil, iar no-
țiunile științifice sînt
din ce în ce mai subtile,
o astfel de metodă de
predare este anacroni-
că și, de ce nu, falimen-
tară.

În stadiul socialist,
munca profesorului uni-
versitar trebuie să aibă
un conținut mai bogat,
de esență dialectică, ba-
zată pe o legătură mai
strînsă cu masa studen-
tească. Arta predării nu
mai trebuie înțeleasă
ca artă a vorbirii, ci ca
trebuie considerată ca
arta de a crea studenții
o gândire științifică,
de a-i face să înțeleagă
clar noțiunile din ce în
ce mai complicate ale
științelor moderne și de
a-i învăța cum să le ap-
lice cu maximum de efica-
citate. În metoda mai
veche de predare, accentul
se pune pe ceea ce prin-
de studentul din expu-
nerea orală a profeso-
rului. Dar în condițiile
actuale, accentul se pu-
ne pe studiul individual
al studentului, rolul pro-
fesorului fiind acela de a
crea studenților cele
mai bune condiții pen-
tru desfășurarea acestu-
i studiu, în vederea
dezvoltării unei gândiri
științifice.

O deficiență pe care o
semnalăm este imposi-
bilitatea, pentru marea
majoritate a studenților,
de a efectua un studiu
individual serios, care
să țină seama de toată
complexitatea materia-
lului ce urmează să fie
asimilat. Contrar ce-
lor ce se cred în
mod obișnuit, luarea
de notițe la cursuri nu
este o operație care să
stea la îndemina oricui.
Cercetările pe care
le-am făcut în decurs de
mulți ani, m-au dus la
concluzia că luarea de
notițe bune la cursuri
nu reușește la toți stu-
denții; cei mai multi
iau note incomplete,
astfel că descifrarea lor
constituie o operație ex-
tenuantă, cu pierdere
mare de timp, ceea ce
descurajează pe studenți
și le curmează avântul
de învățare.

Studenții cu care am
analizat această proble-
mă mi-au afirmat că
aproape 80 la sută din
timpul ce revine pregă-
tirii de examen se iro-
desce cu descifrarea no-
telor de curs; numai 20
la sută din acest timp
este folosit pentru înțe-
legerea temeinică și in-
suzarea materialului pre-
dat de profesor, ceea
ce, trebuie să recunoa-
ștem, este cu totul insu-
ficient, în cele mai mul-
te cazuri.

Pentru a elimina a-
cest inconvenient, s-au
înstituit, după cum se
știe, ore de consultații.
Este însă unanim re-
cunoscut că, această mă-

sură, excelentă în apa-
rență, nu a dat și nu
putea să dea rezultatele
așteptate: orele de con-
sultații sînt extrem de
puțin frecventate în
timpul semestrelor, dacă
nu chiar deloc. Explica-
ția este foarte sim-
plă: participarea la o-
rele de consultații im-
pune studierea în prea-
labil a materiei preda-
te, ceea ce nu este, în
general, posibil cu ac-
tuală metodă de învăță-
mint.

O a doua deficiență
serioasă a metodei tradi-
ționale de predare în
învățămîntul superior
constă, cred, în faptul
că ea nu realizează o a-
proprie spirituală între
profesor și student. Pro-
fesorii au datoria să
creeze studenților o gin-
dire științifică, nu o gin-
ditudine de memorizare
mecanică; dar pentru
aceasta trebuie să exis-
te un contact mai strîns
între profesori și stu-
denți. Numai observînd
în cit mai multe ocazii
modul cum raționează
profesorii și numai spri-
mînd cit mai des sfa-
țuri din partea lui, re-
ușește studentul să-și
formeze un început de
gîndire științifică. Amă-
nările predate la curs
și prinse la examen
se uită cu ușurință; ră-
mîne însă aptitudinea
formată pe băncile fa-
cultății, de a înțelege
ușor un text științific
de specialitate și de a pu-

tes cerceta științific
fapte noi. Este interes-
ant de semnalat faptul
că studenții însuși recla-
mă tot mai stăruitor
prezența profesorului în
mijlocul lor, ca de pil-
dă, seminarii (în cazul
facultăților umanis-
te).

În sfîrșit, se poate
vorbi de inutilitatea
metodei obișnuite de a
ține cursul în cazul pro-
fesorilor care și-au lito-
grafiat sau tipărit
cursul. Știind că toate
chestiunile pe care le
tratează profesorul la
curs, de la catedră, se
găsesc în textul multi-
plicat, studenții mani-
festă o dezinteresare a-
proprie totă față de
expunerea orală; și ab-
sentează sau recurg în
timpul cursului, la alte
activități: rezolvă pro-
bleme, citesc literatură
etc.

Se impun, după păre-
rea noastră, îmbunătă-
țiri care să permită
predarea, în același in-
terval de timp, a unui
număr de cunoștințe cu
mult mai mare, reduce-
rea considerabilă a tim-
pului de asimilare a ma-
terialului predat (ceea
ce poate avea o reper-
cusiune binefăcătoare a-
supra muncii în cercu-
rile științifice studen-
tești), posibilitatea con-
trolului continuu al
profesorului asupra stu-
denților și, în specia-
litate, însușirea aprofierii
dintre studenți și pro-
fesor.

CONCURS pentru crearea unui „Marș al pionierilor“

Consiliul Național al Orga-
nizației Pionierilor din Re-
publica Socialistă România in-
stituie un concurs pentru cre-
area unui „Marș al pionierilor“.
Condițiile pentru desfășu-
rarea concursului sînt următoarele:

1. — Concursul este public și deschis tuturor compozitorilor și poezilor, membri ai uniunilor de creație sau amatori.
2. — Textul marșului va cuprinde — de preferință — trei strofe și un refrain și va fi scris la unison, fără acompaniament.
3. — La concurs vor fi primite lucrări muzicale realizate prin colaborarea directă dintre compozitori și poeți.
4. — Lucrările în formă definitivă (text și muzică), purtînd un motto, vor fi trimise Consiliului Național al Organizației Pionierilor (str. dr. Marinescu nr. 2, raionul V. I. Lenin, București), în cinci exemplare, cu mențiunea „Text și muzică pentru Marșul pionierilor“, împreună cu un alt plic, închis, care va conține, alături de motto-ul ales, numele și adresa reală a expeditorului.

5. — Concursul se va închide la 30 martie 1967.
6. — Pentru cele mai valoroase lucrări, Consiliul Național al Organizației Pionierilor, la propunerea unui juriu format din personalități ale vieții muzicale și literare, va acorda următoarele premii:

- un premiu I, în valoare de 10.000 lei;
- un premiu II, în valoare de 7.500 lei;
- un premiu III, în valoare de 5.000 lei;
- trei mențiuni, în valoare de 2.500 lei fiecare.

Lucrările considerate ca valoroase dar care nu vor fi premiate, vor fi achiziționate

de către Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

Se lucrează în larg pe dig la Constanța

ACTUALITATEA

O piesă despre
Unire:

„LUCEAFĂRUL DINSPRE ZIUA“

Vicepreședintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Gheorghe Rădulescu, a plecat vineri spre Iran, unde, între 21 și 28 ianuarie, va face o vizită de prietenie, la invitația primului ministru Amir Abbas Hoveida.

La plecarea, pe aeroportul Băneasa erau prezenți Maxim Berghianu, Petre Blajovici, miniștrii reprezentanți ai conducerii Ministerului Afacerilor Externe.

Erau de față S. H. V. Sandandaji, ambasadorul Iranului și însărcinatul cu afaceri ad-interim al Greciei la București, S. Adamopoulos.

O delegație alcătuită din președinții sfațurilor populare ale orașelor București, Brașov, Ploiești și Timișoara, condusă de Ion Cosma, președintele Comitetului Executiv al Sfațului popular al orașului București, a plecat vineri dimineața la Republica Federală a Germaniei, la invitația Ununii orașelor din această țară.

Aparatul de vopsit „STEA“

Un nou utilaj poartă marca întreprinderii cehoslovace „Metalul Roșu“, aparatul de vopsit denumit „Stea“ cu o capacitate de încălzire de 150 metri pătrați naturală, artificială sau fîșturi sintetice gravate. La aparatele utilizate pînă acum în industria textilă vopsirea se face prin rulare pe tamburi sau depunerea fîșturilor direct în cuve, ceea ce împiedică obținerea unor produse de înaltă calitate. Aparatul „Stea“ are o construcție complet închisă, ferind pătrunderea aburilor în spațiile de producție.

CAMPIONATUL MONDIAL DE HANDBAL

România - U.R.S.S. pentru locul III

Corespondență telefonică de la trimisul nostru special, Vasile Căbulea

Rezultatul meciului cu jucătorii cehoslovaci va este desigur cunoscut. Televiziunea v-a înlesnit vizionarea meciului. Ce s-ar putea adăuga? Poate faptul că de data aceasta eșecul nu se datorează unui jucător sau altui, ci întregii echipe. A fost mai slabă ca în meciul cu R.D. Germană, poate chiar decît în cel cu U.R.S.S. De data aceasta portarii n-au mai fost la înălțime. Insuși arbitrul meciului, suedezul Hans Carlsson, care a condus multe partide ale jucătorilor noștri, a declarat la sfîrșit că nu i-a mai recunoscut pe jucătorii noștri. Singurul om care și-a făcut pe deplin datoria a fost Gruia. El este autorul a 11 goluri. Dar cu un om... nu se face o echipă. Și el a greșit — a ratat trăgînd în portar chiar o lovitură de la 7 metri — dar nu ca ceilalți: Mozer de nerecunoscut, Gat, Licu, Iacob, care au tras prea încet, fără vîlagă, afară, sau au țintit barele cu o dexteritate mai abilită ca niște campioni de tir. Puteam cîștiga și acest lucru înșiși jucătorii noștri îl recunosc. Statistica este de fapt cel mai bun și im- placabil argument: cehii au tras 43 de șuturi, noi 42 cu unul singur mai puțin. Dar ei nu au ratat așa de mult. Noi detinem chiar un record: din 5 lovituri de la 7 metri nu am

realizat decît un gol prin Gruia, celelalte patru au fost ratate surprinzător în ordine de Iacob, Licu, Gruia, Gat. Și cînd te gîndești, minute în șir am condus cu 4-1, 5-1, 8-5 și se părea că adversarii noștri au intrat în panică. Dar iată că greșelile noastre repetate, incetinirea ritmului, îi invită insistențios la acțiune, lucru pe care îl fac și în minutul 25 egalază la 9-9 apoi preiau conducerea și scorul nu ne mai este favorabil pînă la sfîrșit, meciul încheindu-se în favoarea lor așa cum știți, cu scorul de 19-17. Și cu aceasta noi am pierdut posibilitatea de a intra în posesia titlului pentru a treia oară. Iar cehii și-au luat o revanșă pe care au amint-o altă vreme. S-a văzut, și oarecum, e normal, că băieții noștri erau epuizați din meciurile anterioare, mult prea grele. Așa mai spune, însă că în vreme ce alte echipe au

evoluat ca joc, ca tehnică și orientare tactică superior față de alte țări, noi am cam bătut pasul pe loc. Gloriile de altădată nu au mai dat randamentul de altădată. Jucăm simplist, ne buimăcim cînd nu este cauză, asigurăm în îndrumările antrenorului, scăpăm mingii din mînă ca niște începători.

În continuare vom juca pentru medalia de bronz într-o reeditare a confruntării de acum o săptămînă cu echipa U.R.S.S., care joi seara a fost întrecută de o manieră fantastică de către tînașă formație a Danemarcei, revelația campionatului și autoarea surprizelor de proporții. Excepțional meci au făcut danezii. Opinia unanimă este că semifinala lor a furnizat meciul cel mai mare al campionatului. Victoria a fost în mare parte a portarului danez Holst care — cu reflexe extraordinare și o uimitoare mobilitate — a apărut ca prin minune mingii imposibile, suțate de jucători ca Klimov, Mazur, Lebedev. Dacă va fi în aceeași formă la finala de astăzi seară, nu este exclus ca minunea să se producă: danezii să se întoarcă asupra primă dată cu mult rîvnitului trofeu. Cine ar fi crezut? Pe unii li scandalizau faptul că această echipă a reușit să se „strecoare“ în primele opt. Și iată...

ASTĂZI:

● Pe stadionul „San Martin“ din Buenos Aires s-a desfășurat meciul internațional amical de fotbal dintre echipa braziliană FC Santos și Formația argentiniană River Plata.

Net superiori, fotbalistii brazilieni au cîștigat cu scorul de 4-0 (3-0).

● În cadrul unei reuniuni de box desfășurate în „Palatul Sporturilor“ din Bologna, campionul european la categoria mijlocie, Nino Benvenuti, a învins prin KO în repriza a doua pe pugilistul vest german Manfred Graus.

● În campionatul mondial de sah, care se desfășoară la Tbilisi, conduce maestrul internațional Lein cu 8 puncte din 12 posibile. Îl urmează în clasament Krogius cu 8 puncte din 13 și Korcinoi cu 7,5 puncte din 12.

În runda a 13-a, Korcinoi l-a învins pe Suetin. Remiza a fost consensată în partidele: Holmov-Nikolaeski, Gufeld-Osmos, Gurghenide-Liberson și Lein-Krogius.

● Simbătă și duminică la Grenoble vor avea loc primele întreceri preolimpice în vederea Olimpiadei albe din anul 1968. Pe patinoarul din localitate se vor desfășura întrecerile celor mai buni patinatori de viteză din U.R.S.S., Suedia, Olanda, Norvegia, Franța și alte țări.

MAICA IOANA A INGERILOR

rulează la Petria (orele 10, 12,45; 15,30; 18,15; 21).

CARTEA DE LA SAN MICHELE Festival (orele 9; 12; 15,15; 18,30; 21). Feroviar (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21). Floreasca (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21).

DIMINETILE UNUI BAIAT CUMINTE rulează la Republica (orele 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21,15).

MONDO CANE rulează la Luceafărul (orele 9,30; 13; 16,30; 20). București (orele 9; 12,30; 16,30; 20). Flămura (orele 9; 12,30; 16; 19,30). Grivita (orele 9,30; 13; 16,30; 20).

EL GRECO rulează la Capitol (orele 9; 11; 13,15; 15,30; 18; 20,30). Melodia (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21). Modern (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21).

MOS GERILĂ rulează la Lumina (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,30). Unirea (orele 15,30; 18; 20,30). Mostor (orele 15,30; 18; 20,30).

FALSTAFF rulează la Victoria (orele 9; 12; 15; 18; 20,45). Miorița (orele 9; 11,15; 13,30; 16,45; 18,15; 20,30).

PLAJA rulează la Union (orele 16,30; 18; 20,30).

RIDEM CU STAN ȘI BRAN rulează la Doina (orele 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30). Popular (orele 15,30; 18; 20,30).

CICLONI ANTICLONI, FRONTURI, DINĂ PĂMÎNT ȘI FOC, ORAȘUL ÎNTERZIS, ÎNELUL FERMECAT ȘI UNIREA rulează la Timpuiri Noi (orele 9-21 în continuare).

SANJURO rulează la Giulești (orele 10,30; 15,30; 18; 20,30). Arta (orele 9; 11; 13; 16; 18,15; 20,30).

OMUL DIN RIO rulează la Înfrățirea (orele 13,30; 15,45; 18; 20,30). Cotroceni (orele 14; 16; 18,30; 20,45).

BALADA DIN HEVRSURSK rulează la Excelsior (orele 9,45; 12; 14; 16; 18,15; 20,30). Rabova (orele 15,30; 18; 20,30).

ACEI OAMENI MINUNAȚI ÎN MAȘINILE LOR ZBURATOARE — cinema-scop rulează la Dacia (orele 8,30; 13,30; în continuare, 16; 18,30; 21).

POVESTEA PROSTIEI MELE rulează la Buzesti (orele 15,30; 19,30).

BARBĂ ROȘIE rulează la Cosmos (orele 16; 18; 20,30).

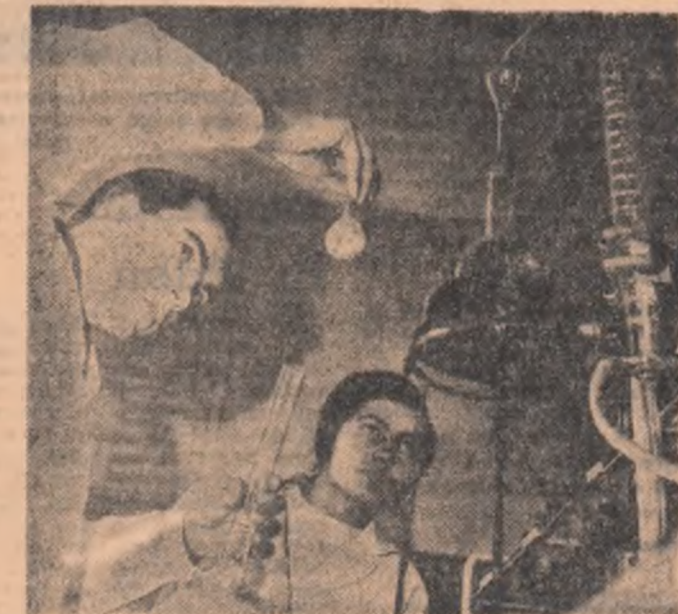
DIPLOMATUL GOL rulează la Cîrșagși (orele 15,30; 18; 20,15). Cotroceni (orele 15,15; 18; 20,45). Clubul unior Republica (orele 15; 17,30; 20).

GIUSEPPE LA VARSOVIA rulează la București (orele 9; 11; 13; 15,30; 18; 20,30). Lira (orele 15; 17,45; 20,30).

NEVESTE PERICULOASE rulează la Gioarele (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30). Aurora (orele 8,45; 11; 13,15; 15,30; 18,15; 20,30).

GOLGOTA rulează la Tomis (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30). Drumul sării (orele 15,30; 18; 20,30).

ÎN NORO SPRE ALASKA I rulează la Flacăra (orele 15,30; 18; 20,30).

Itinerariul „cristalin“ al vinurilor vîltoare

Foto: AGERPRES

(Urmare din pag. 1)

CÎT DE PERSONALE SÎNT „PROBLEMELE PERSONALE“ ?

prin aceste „mistere“ rămase uneori pînă mai tirziu, tot nedescifrate, tot confuze. Într-adevăr, confirmă Marițana Rotaru, activista la comitetul orașenesc U. T. C. educația sexuală poate fi considerată una din problemele personale esențiale. Este de datoria educatorilor de a interveni cu tact, cu delicatețe, de cele mai multe ori, brutalitatea și formalismul pot fi fatale, adolescenții pot înțelege greșit, pot concepe greșit relațiile între oameni. Elevii — spunea prof. Elena Neguș, au mai mult decît alții, probleme personale, de care trebuie să ne îngrijim: pasiunile care se cristalizează, descoperirea oamenilor, alegerea meseriei, prietenia, sentimentele de dăruire generoasă. Unele prietenii din școală rămîn pentru o viață.

TIMPUL LIBER — PROBLEMA PERSONALĂ ?

Participanții la discuție au ridicat această dificilă problemă la modulul de a-și petrece timpul liber. Pierd mult timp — mărturisea studentul Marcel Sofariu — cîuțînd o distracție care s-mi convînt. Ni s-au promis localuri speciale amenajate pentru noi, în care să se danseze, să se discute, să se prezinte, eventual, moda. Unde sînt? Aparent, timpul liber este o problemă personală, dar are un important ecou social. În Brașov nu sînt sîdi de dans, nici case de cultură suficient.

Dar urmările unei proaste

organizării a timpului liber al tinerilor, formalismul programelor, au fost subliniate de tovar. căpitan Damian Ion de la Mișcarea orășului Brașov: — Studentul Pislaru Mitiel era văzut prin cănele și bururi ore întregi. Într-o noapte a fost adus la miliție în stare de ebrietate. Se pare că organizația U.T.C. din facultatea lui ar fi spus: treaba lui ce face cînd nu e la cursuri... Într-o noapte Moraru Vasile de la „Metaloprecizia“ s-a îmbătat și a făcut scandal în cîmîn. Ajuns la noapte, a fost întredat de ce a bătut așa mult. A ripostat că banii sînt ai lui, are dreptul de a face ce vrea cu ei, pe nimeni nu interesează... Găsim uneori în gară elevii fugiți de la cîmîn și ne întrebăm cine se interesează de ei. Din discuțiile purtate cu unii tineri ajunși la miliție din fapte lor puteau fi prevenite dacă colectivul, organizația U.T.C. se apropiu cu mai mult tact de ei, dacă tovarășii și colegii nu treceau indiferenți pe lângă ei.

FAMILIA

Aparent — spunea tovar. Ilie Medrea, președintele tribunalei orășenesc Brașov — problemele de familie sînt

cele mai personale. Atîta timp cit e cînsnic decurge normal, nimeni nu se amestecă și bine face, cei doi muncesc cu tracgere de inimă, cresc și educă copiii. Dar dacă o familie se dezbină, lucrurile depășesc sfera vieții personale, nu numai prin faptul că o serie de instituții (procuratură, tribunale) sînt dator să înregistreze această dezbinare, dar și pentru că cei doi și copiii lor suferă îndelungate traume psihice și sociale. Copiii rămași din urma divorțurilor constituie o adevărată problemă pentru noi. Rezolvarea acestei „probleme personale“, cum pare a fi divorțul, aduce după sine neplăceri, individul devine incapabil de a se realiza la locul de muncă, rămîne trunchiat sufletește. Este problema personală cu interfețe cea mai profundă cu socialul. Și greșit încă se crede că în divorțul unora nu trebuie să se amestece nimeni, nici rudele, nici tovarășii de muncă, nici organizațiile U.T.C.

Asistînd la discuțiile celorlalți, tovarășul procuror Liviu Cocan a sistematizat în încheierea, păreri de tuturor și sim-
turi, sînt lucruri neînsem-

nat care țin de caracterul și educația fiecăruia, dar abordarea unor astfel de teme în adevărul U.T.C., a unor discuții, ar multiplica posibilitățile de organizare a timpului liber, ar preveni multe infracțiuni.

O altă categorie a problemelor personale este felul în care individul înțelege libertatea. Am dreptul să fac orice, spun unii. Nu scrie în nici o lege că nu trebuie să beau, să nu-mi cheltuiesc banii cum cred de cuviință, să port plete sau să cînt pe stradă la miezul nopții... Comportamentul fiecăruia este însă strîns legat de cunoașterea a ceea ce este permis și nu este permis în viața și societate, chiar dacă nu există un „cod penal“ în sensul acesta. Colectivul, opinia publică este dator să reglementeze atitudinile, concepțiile defavorabile, care jignesc și deranjează pe cei din jur. Tineretul nostru nu este în întregime suficient de conștient de toate normele de conviețuire socială, este deseori înclinat spre fronda... Se impune și aici tact și simț de răspundere în educarea lui.

În sfîrșit, o ultimă „problemă personală“ consideră a fi problema sexuală și cea a vie-

ții de familie, evident, tangențiale. Uneori sînt aduse la procuratură fete tinere învinuite de „gambodaj“, de a-și fi părăsit părinții plecată cu bărbai străini... Unele nu știu bine ce se întîmplă cu ele, nu sînt în stare să facă diferențe între o atitudine demnă a femeii și una de sclavă... În pregătirea tinerilor pentru viața de familie, educația sexuală joacă un rol deosebit. Băieții trebuie învățați să prețuiască fetele, să le respecte. Consider că accentul trebuie pus pe educarea fetelor, ele au în căsnicie, în crearea unei atmosfere de familie trainice, bazată pe dragoste și înțelegere, rolul primordial.

Fiecare își poate concepe și organiza viața personală în fel și chip. Dar interdependența ei cu viața întregii societăți, cu realizarea socială a individului rămîne o realitate care nu poate fi neglijată. Ne-am obișnuit să acordăm importanță mai mult problemelor care privesc bunul mers al producției, atitudinilor tinerilor față de muncă, față de răspunderile lor sociale. Dar este oare suficient? Bariera care separă viața unui om în „personală“ și socială nu este o simplă prejudecată? Complexitatea fiecărui ceas cotidian cere alte norme, alte optici de judecată a oamenilor. Dar cei care se ocupă de tineret, educatorii, activiștii U.T.C. trebuie să intrinseacă și să cunoască această complexitate, să răspundă, prin munca lor, atît cerințelor activității sociale cit și celor ale vieții personale.

SÎMBĂȚĂ 31 IANUARIE

16,25: Campionatul mondial de handbal (masculin) meciul Transilvane de la Stockholm; pentru localurile III și IV. 17,45: Telemecanica; 17,55: Finala Campionatului mondial de handbal; 19,15: Pentru copii. Ecranul cu păpuși „O aventură neobișnuită“; 19,45: Pe-un picior de plai: Baladă; 20: Telemecanica; 21: Dincolo de micul ecran; 21,15: Parodii vesele; 21,35: Filmul serial „Baronul“; 22,25: Panoramic; 22,45: Studioul mic: Accidentul; 23,35: Telesport; 23,45: Telemecanica.

Congo fără „U.M.H.K.“

Belgia are o suprafață de 30 507 km.p. Famosul conțern „Union Minière du Haut Katanga”, dispunea în Congo de concesiuni ce se întindeau pe aproape 34 000 km.p. Adică pe o suprafață egală cu a Belgiei plus... Luxemburgul (2 586,4 km.p.) și încă un „măruntș” de câteva sute de kilometri...

Dar „Union Minière”, s-ar părea, a ajuns la ceasul din urmă. Inscritiile care au împinzit bogata Katanga vor dispărea. Toate bunurile mobile și imobile ale conțernului au trecut sub control congolez. A mai rămas la Bruxelles sediul central: o firmă, directorii și secretarii lor. Directorii tună și fulgeră. Dactilografele multiplică declarații amenințătoare.

Congolezii nu par impresionați de avalanșa comunicatelor tăioase publicate de conțern. La Kinshasa domnește calm și evoluția viitoare este privită cu optimism. Președintele Mobutu se arată categoric: „Congo și Belgia vor trata de acum înainte ca două state libere și independente, fără a mai fi nevoie de intervenția unei societăți care a dispărut din circuitul economic al Congoului și care nu mai are nici o existență juridică pe pământul nostru”. Mobutu a adăugat că guvernul său „nu intenționează să reia

dialogul cu Union Minière”. Fermitea așezată la Kinshasa va fi oare păstrată pînă la capăt?

„Union Minière” leagă de existența sa întreaga istorie din acest secol a Congoului. Cuprul, diamantele, aurul, cobaltul — cu care natura a înzestrat din belșug Congoul — au stimulat poftele oamenilor de afaceri belgieni. Din 1906, anul înființării sale, „Union Minière” avea cuvîntul decisiv în colonie. Conțernul a fost o creație a celebrei „Société Générale de Belgique” aflată la o vîrstă venerabilă (actul de naștere este întocmit în 1822). 70% din economia congoleză s-a găsit sub controlul lui „Société Générale”. Gigantul financiar acaparase toate pozițiile — cheie. 50% din exporturile de mineruri congoleze îi aparțineau lui „Union Minière du Haut Katanga” sau mai pe scurt „U.M.H.K.”. Aproape 300 000 tone mineruri de cupru luau, anual, drumul străinătății. Visteria congoleză era

și ea dependentă de bună voia conțernului. 70% din încasările statului proveneau din vîrsămintele lui U.M.H.K. Conțernul era, însă, zgîrcit cu proprietarii real ai fabuloasei bogății — doar 17 la sută din beneficii reveneau Congoului. Restul intra în buzunarele acționarilor. Dividendele lor creșeau mereu. Cota acțiunilor lui „U.M.H.K.” n-a cunoscut decât scăderi temporare. Cînd a fost unicul Lumumba, acțiunile au dobîndit plusuri fulgerătoare. Perioada guvernării lui Chombe, omul de casă al conțernului, însemna pentru acționari „stabilitate”. Uzele de la Elisabethville prosperau. Din trupurile zvelte ale coșurilor de uzină care dau o notă specifică peisajului orașului katanghez ieșeau neobosite coloanele de fum. „Dacă fumegă coșurile, totul merge bine” — obișnuiau să spună stăpînii lui „Union Minière”. Totul merge bine — dar pentru cine? „Sintem uriașul ce flămînzește pe grămezi imense de aur” — declara Mobutu. Congolezul simplu și-a exprimat nemulțumirea mai lapidar, botefind famosul conțern „Union de la misère”. Pentru „U.M.H.K.” au venit, totuși, zile negre. Congo nu

mai pare dispus să joace rolul uriașului ce flămînzește pe grămezi de aur. Congo dorește să dispună de propriile sale bogății. Reevaluările întreprinse la Kinshasa — tratate la început cu ușurință la Bruxelles — au afectat interesele lui „Union Minière”. Guvernul congolez luînd măsuri restrictive la adresa companiilor străine care jefuiesc subsoilul țării nu a ocolit nici conțernul — gigant. Acesta măsuri, s-a prezisat în sferele oficiale, nu echivalează cu o naționalizare. Este vorba doar de o nouă reglementare a raporturilor dintre state și trusturile străine care operează în Congo, reglementare care să tină seama într-o măsură mult mai mare de drepturile legitime ale statului congolez. Paralel, la Kinshasa s-a exprimat năzuința de a conserva relații de cooperare cu Belgia pe temeiul unei stricte egalități și al respectului reciproc. „Congolizarea Congoului” nu era concepută ca o rupătură cu Bruxelles. Dar între Kinshasa și Bruxelles s-a produs o răcire treptată deoarece unii oameni politici și financiar belgieni n-au vrut să înțeleagă că Congoul anulii 1967 este altul decît „Le Congo de papa” sau Congoul lui Chombe. Cererea justificată a guvernului congolez ca „U.M.H.K.” să-și mute sediul la Kinshasa a fost respinsă. Autoritățile congoleze au acționat: exporturile de cupru și alte mineruri au fost temporar sistate. Conțernului i s-a cerut să achite suma de 7,5 miliarde franci belgieni, contravaloarea stocului de mineruri pe care „U.M.H.K.” l-a scos din țară. Evoluția următoare este cunoscută — în Congo a fost creată o nouă societate

pentru valorificarea minerurilor — „Société générale des minerais” (în care statul are 60% din participații) iar bunurile lui „U.M.H.K.” au trecut sub controlul congolez. La Kinshasa s-a întocmit actul de deces al lui „Union Minière”. Cortina nu a căzut, totuși, peste ultimul act al acestei afaceri complicate. „U.M.H.K.” n-a depus armele. Ea dispune de importante mijloace care îi permit să submineze pozițiile congoleze. La Bruxelles se contează:

a) pe dificultățile valutare ale visteriei congoleze (conțernul a încetat orice vîrșă-miner; ori sumele provenite de la „U.M.H.K.” acopereau o parte importantă a cheltuielilor bugetare);

b) dezorganizarea producției în uzinele și exploatarea conțernului prin retragerea celor 1 500 ingineri și tehnicieni belgieni. Congo le-a oferit acestora garanții „U.M.H.K.” proferea, însă, amenințări la adresa celor ce nu revin în Belgia. Kinshasa a replicat imediat: „Nici un specialist străin angajat de compania „Union Minière du Haut Katanga” nu va putea să părăsească Congo înainte de sfîrșitul negocierilor dintre guvernul de la Kinshasa și cel de la Bruxelles” — a anunțat joi seara postul de radio din capitala congoleză. În plus, Congo a oferit contracte mai avantajoase. Cei care vor hotărî, totuși, să părăsească Congo nu putea să facă aceasta decît după un preaviz de un an.

c) pe imposibilitatea valorificării depline a minerurilor extrase. Singura cale practicabilă și avantajoasă sub aspect financiar este „Benguela Railway” care traversează Angola.

Or, aceasta aparține în proporție de 90% companiei britanice „Tanganyika Concession” care posedă 15% din acțiunile lui „Union Minière” și care s-a solidarizat cu acționarii belgieni. Va permite „Tanganyika Concession” utilizarea căii ferate angoleze?

d) pe boicotarea producătorilor noi societăți congoleze. „Union Minière” dispune de poziții puternice pentru a putea împiedica unele tranzacții. Multe depind de S.U.A., principalul cumpărător al minerurilor congoleze (dintre care unele au o valoare strategică de prim ordin).

Proneciturile sînt dificile. Furioșii directori ai lui „Union Minière” speră că vor câștiga reparații următoare. Unii par resemnați. Zvonuri care circulă la Bruxelles arată că există printre o parte din acționari tentația de a se mulțumi cu un os mai mic. Același ar fi dispus și „U.M.H.K.” să preia doar comercializarea producției, să joace într-un fel rolul de „agent comercial” și de furnizor de asistență tehnică. (LA TRIBUNE DES NATIONS). Va birui punctul de vedere al acestora și se vor găsi noi punți de legătură cu Kinshasa?

Oricum, președintele Mobutu afirmă răspicat refuzul de a accepta ceea ce vine în contradicție cu „politica noastră” de a pune economia în serviciul națiunii. Coșurile fumegînde de la Lumumbashi vor deveni un barometru de altă factură. Vă amintim: „Dacă fumegă coșurile, totul merge bine”. Firește, numai că, de astă dată, pentru Congo...

EUGENIU OBREA

U.R.S.S. La Baku, lucrările pe șantierul metroului sînt foarte avansate

1645 avioane agresoare doborîte deasupra R. D. Vietnam

Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Democratice Vietnam a dat publicității ieri o declarație în care condamnă cu asprime raidurile aeriene ale avioanelor americane deasupra orașelor Vlet Tri și Thai Nguyen în perioada 15-18 ianuarie.

În declarație se arată că, pînă în prezent, avioanele americane au atacat în repetate rînduri cele două orașe și satele învecinate, au bombardat cartiere populate, instituții publice, întreprinderi.

Agenția V.N.A. transmite că, la 19 ianuarie, avioane americane au bombardat regiuni dens populate din provinciile Thanh Hoa și Ha Bac din Republica Democrată Vietnam. Forțele armate și populația din aceste regiuni au doborît trei avioane americane. În prezent, numărul total al avioanelor americane doborîte deasupra teritoriului R. D. Vietnam se cifrează la 1 645.

ANGLIA. Aspect din timpul unei manifestații de protest împotriva războiului dus de S.U.A. în Vietnam, desfășurată recent la Londra.

Evoluția crizei chiliene

În Piața Constituției din Santiago de Chile a avut loc joi seara, așa cum se anunțase, o mare adunare a locuitorilor capitalei chiliene

De la balconul palatului guvernamental, președintele țării, Eduardo Frei, a vorbit mulțimii despre situația politică creată după refuzul Senatului de a accepta cererea sa de a întreprinde o călătorie în Statele Unite. El a anunțat

intenția sa de a propune un proiect de reformă constituțională care să-i permită să dizolve Congresul și să organizeze noi alegeri. După ce a acuzat opoziția și Senatul că încearcă să paralizeze acțiunile întreprinse de guvernul său, șeful statului a anunțat că a refuzat cererea de demisionare a celor 14 miniștri ai cabinetului pentru a nu da curs speranțelor acestora care urmăresc în permanență să provoace o criză de guvern.

Continuă greva studenților dominicani

Greva studenților, profesorilor și elevilor din mai multe orașe dominicane, care a intrat în cea de a 12 zi, continuă. Ea s-a extins și în orașele San Pedro, San Juan, La Romana, Hano și alte. Greviștii cer desființarea așa-numitei „poliții școlare”, creată de autorități pentru a preveni timpana dezordinii. În instituțiile de învățămînt superior, precum și pentru a împiedica reprimirea profesorilor și cursanților excluși din școli și facultăți. Poliția a ocupat localitățile școlilor și facultăților unde cursanții se află în grevă. În orașul Santiago de los Caballeros, au fost operate noi arestări.

Președintele Republicii Dominicane, Joaquín Balaguer, a declarat că frunții ai partidului Mișcarea revoluționară dominicană au fost arestați dar a spus că informațiile privitoare la aceste arestări „sunt foarte exagerate”. Balaguer a declarat că arestările au fost ordonate pe motivul că frunții politici ai M.R.D. au intenționat să provoace „un climat de agitație” în centrele studențești.

pe scurt

Senatorul Rober Kennedy și-a reafirmat, în cadrul unui interviu televizat, intenția de a acorda aprilă președintelui Lyndon Johnson și vice-președintelui Hubert Humphrey în Algeria, președintele din 1968. Întrebat asupra eventualei lui candidaturi la alegerile din 1972, Robert Kennedy a precizat că are în vedere numai reelegerea sa ca senator în 1970, dar că „este foarte dificil să se prevadă ceea ce se va întîmpla în viitorul cinci sau șase ani”.

DISPARIȚIA UNUI MANUSCRIS DE MOZART

Partea a doua a manuscrisului operei „Don Juan” de Mozart a dispărut fără urmă de la Biblioteca Națională din Paris. Manuscrisul era păstrat într-unul din seifurile bibliotecii. Poliția franceză a început cercetările în vederea eluciderii împrejurărilor misterioase în care a dispărut manuscrisul și a descoperirii autorilor furului.

„RĂSCOALA” ÎN LIMBA ENGLEZĂ

Ediura londoneză Peter Owen a publicat, în colecția U.N.E.S.C.O. de opere reprezentative ale literaturii europene, romanul „Răscoala” de Ilvîu Rebreanu.

În stăutul Asfeldio din insula Kos (Dodecanez), au fost descoperite două plăci de marmură albă cu chipuri în basorelieu, datînd din secolele 3-4 ale erei noastre.

S.U.A. Cu câteva zile în urmă, Palatul expoziției din Chicago, care ocupa o suprafață de patru hectare, a fost cuprins de flăcări

Restricții în Aden

În districtul Lahej din protectoratul britanic Aden, autoritățile militare au instituit restricții de circulație pe timp nelimitat, anunțată agenția Asociației Press. Această măsură a fost adoptată deoarece, în ultimul timp, patrioții din

Aden și-au intensificat acțiunile împotriva trupelor britanice, din rîndul cărora, zilnic, sînt rănii numeroși soldați. În urmă cu trei zile patru soldați britanici au fost răniți în urma exploziei unei grendale. Comandantul englez recunoaște

că, deși a adoptat măsuri stricte de securitate, începînd de la instituirea restricțiilor de circulație și pînă la arestări masive în rîndul populației civile, este incapabil să-și exercite un control efectiv.

Propunerea Mansfield

Senatorul Mike Mansfield, liderul majorității democratice din Senatul american a cerut reducerea substanțială a trupelor americane staționate în Europa înainte ca alte țări membre ale N.A.T.O., urmînd exemplul francez să ceară, retragerea soldaților americani de pe teritoriile lor, înmormeză agenția U.P.I. El a calificat politica N.A.T.O. ca fiind „perimată”, deoarece Europa de azi nu mai este ceea ce a fost în urmă cu 20 de ani. Mansfield a declarat că nici o altă țară din N.A.T.O. cu excepția S.U.A. nu și-a îndeplinit obligațiile ce le revin din tratatul acestei organizații militare. În Europa a spus el, există o convingere crescîndă „că coexistența pașnică este mai mult decît o posibilitate pentru viitor”.

Proiectul de rezoluție al senatorului Mike Mansfield a primit sprijinul a 42 de senatori, alți democrați, cîți și republicani. Printre aceștia figurează președintele Comisiei azerilor pentru problemele externe, William Fulbright și Richard Russell, președintele comisiei senatoare pentru problemele armate, care au hotărît să creeze o subcomisie mixtă în sarcinată cu studierea problemei reducerii trupelor americane aflate în Europa, avîndu-l pe Mansfield să-și asume președinția acestei subcomisii. Sprijinind acțiunea senatorului Mansfield, senatorul Russell Long, președintele comisiei financiare a Senatului, a cerut la rîndul său o „reducere drastică” a numărului trupelor americane staționate în Europa.

Popas în junglă

Citsem suficient de mult despre junglă ca la pronunțarea acestui cuvînt să mi se perinde în fața ochilor o mare verde de liane cu cărări întortochiate umblate de băștinai pe jumătate goi, cu capcane destinate fiarelor sălbatice dintre care tigrul era cel mai des chemat alături de fel de fel de animale din care nu lipseau mai ales șerpii atrinși de copaci. Cu imaginea asta am trăit mulți ani și scurgerea lor a diminuat foarte puțin din emoția pe care o încercam la lectura unei lucrări a cărei acțiune se desfășura în junglă.

În Birmania am cunoscut jungla așa cum este ea, nu cum mi-o imaginasem în copilărie, am cunoscut-o fiind în mijlocul ei, la discreția ei. Este o pădure, o pă-

dure densă, fără cărări întortochiate. Spre surprinderea mea, jungla nu presupune numai teren plat; ea se întinde peste văi, înbracă munții și nu se oprește de-

cît în fața a doi înamici: omul și oceanul. În fața omului își termină brusc înaintarea sub lovitură „dack-ului”, cu oceanul ajunge la un compromis și formează „mangrove” în vecinătatea sa. Pînă la urmă, însă, este și aici autocașă. Încînd loc unei țigii subțiri de nisip, presărită ici colo de cite un pic de palmier.

Jungla birmaneză ocupă suprafețe întinse suprapunându-se exact peste zonele udate de ploaie monsonică. Este luxuriantă, înălțimile din afară și pînă de vîrșii în interior. Aproape 75 la sută, este formată din stuf și bambus legate între ele prin liane de grosimi impresionante. Acolo unde a rămas un loc liber, îl ocupă bananierii sălbatci. În zonele joase, jungla înseamnă umerală și căldură. Este domeniul insectelor, unele abia vizibile cu ochiul liber, altele de mărimea unei vîrbi.

Era în noiembrie cînd am pomenit în localitatea Padang, un mic trgușor pe malul drept al fluviului Irawaddy. Aveam în față jungla Arakanului, 100 de mile de mers pe jos pe care trebuia, împreună cu un grup de entuziaști geologi birmanezi, să le străbatem pentru a ajunge în celelalte părți, la golful Bengal. Drumul pe jos nu este simplu nici pentru un localnic. Sînt mulți cei născuți în valea fluviului Irawaddy care n-au apucat să vadă în decursul vieții înzădăgile de pe coasta golfului Bengal. Străbătarea junglei, presupune, în afara unui efort fizic susținut, rezolvarea unei probleme esențiale: transportul orezului pentru hrana zilnică. Un localnic consumă zilnic o cantitate de orez, care alunge aproape un kilogram, iar cînd grupul este al-

cătul din 80-100 de oameni, expediția are nevoie de aproape o tonă și jumătate de orez pentru 2 săptămîni.

Prin junglă se înaintează greu; feteșura deasă a plantelor, lumina difuză prin straturile de verdeață, necesită o atenție încordată și un efort continuu. Popasurile sînt, de aceea, mai dese decît într-o călătorie obișnuită și concentrate, în câteva ceasuri de repaus, specificul unor obiecturi și ocupații ale birmanezilor.

În primul rînd, popas înseamnă pregătirea mesei și deci, fierul orezului și pregătirea „carry”-ului, mîncare națională birmaneză. „Carry” este un fel de focană din pește uscat, carne sau legume cu sos, și cu ardei iute tocat. Se ia o lingură de focană, se pune pește și apoi cu mîna se amestecă cu o parte din orez. Amestecul este introdus în gură cu mîna, operație care deși ar părea simplă, presupune multă îndemnare. Legumele sînt „achitlonate” pe loc: un mic efort, un ochi priceput și de la baza tufei de bambus la o jumătate de palmă sub pămînt, este scos un mugure de mărțime unul cu de rădă. O prăvălire în sus și în jos, încă nedescoperit de banan și la locul înșugă mugurele de bambus. Împreună, constituie pe lângă orez, alimentul de bază al băștinășului înțirizat, sau nevoit să stea mai mult timp în junglă.

Popasul de seară este un moment impresionant. Oamenii, obosiți de povara purtată peste zi, mălăncă aceași mîncare pregătită pe loc, de obicei, la rădăcina unui copac mare. Ceasul culcării înțirizează deseori: birmanezii sînt un popor vesel, care încheie o zi de eforturi cu cîntec și dans. Lip-

sii de căldura familiei, în drumurile prin junglă, bărbății își cîntă dragostea și dorul de cei rămași acasă. În junglă nu este cîntec care să nu preamărească femeia. Bărbății dansează cu mișcări grațioase, exprîndu-și tema dansului, de obicei sugerată de povestiri populare cu multe elemente fantastice: cîntăcele și dansurile dragonului, ale pășării rînite de vîntulor cel rău, ale lelei rîtăcile în junglă. Dansează un singur bărbat, celalții așezăți în cerc, în jurul lui, improvizează orchestra: o tobă, un flaut din bambus și nelipsitele „pocnituri”, asemănătoare ca sunet cu castagnetele.

Impresia pe care o lasă dansurile la popasul de seară, este de nestor. Elementul fantastic din conținutul dansului este subtilizat de cadrul: jungla, cu umbra nedeslîșite, luminată de focurile taberei. Din cînd în cînd se aud pocnituri de intensitate unul foc de armă, însoțite de scîlțai și de risetele oamenilor; pocnesc tulpinile de bambus puse pe foc sub presuțea aerului înțirizat din interior. Băștinăși afirmă că sistemul de a „pocni” tulpinile de bambus, a fost practicat în timpul războiului, stimulînd zgomotul armelor de foc și a avut ca efect retragerea, în unele zone, a înamicului.

Încetul cu încetul, oboseala cuprînde tabăra. Oamenii se ghemulesc sub înveltoiri, focurile altesc. Întunericul care se lasă brusc, parcă a și mai adînc.

Un îplăș, un tropot, dincolo un loțnet. Aude răsunarea regulată a celor din jur. Este prima mea noapte în junglă.

TEODOR FILMON
geolog

Însemnări din Birmania